

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
กลุ่มงานบริหารงานทะเบียนสิทธิและสถานะภาพบุคคล
ส่วนการทะเบียนทั่วไป

*****

- คำถามที่ ๑.** บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน มีชื่อในทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก สามารถจดทะเบียนสมรสได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- คำตอบ** การจดทะเบียนสมรสของบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน สามารถทำได้ ถ้าบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติสามารถใช้อัตราประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ ที่สามารถยืนยันตัวบุคคลได้ ในการแสดงเจตนาจดทะเบียนสมรสต่อนายทะเบียน
- คำถามที่ ๒.** เนื่องจากศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสาร พินัยกรรมฝ่ายเมือง ซึ่งเจ้าของพินัยกรรมเสียชีวิตแล้ว และผู้จัดการมรดกได้เปิดพินัยกรรมเรียบร้อยแล้ว อยากทราบว่าขอคัดพินัยกรรมดังกล่าวได้หรือไม่ หรือไม่ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- คำตอบ** ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานหรือเอกสารต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณาคดี ซึ่งทางสำนักทะเบียนอำเภอ/เขต สามารถคัดพินัยกรรมที่อยู่ในความครอบครองของสำนักทะเบียน อำเภอ/เขตตามหมายเรียกเอกสารพยานหลักฐานของศาลได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- คำถามที่ ๓.** ข้าพเจ้าต้องการจะเปลี่ยนมาใช้นามสกุลก่อนแต่งงานของแม่ แต่แม่เสียชีวิตไปแล้ว ต้องใช้อะไรในการดำเนินการบ้าง แล้วถ้าเจ้าหน้าที่ให้หาเอกสารยืนยันนามสกุลก่อนแต่งงานของแม่ก่อนที่จะสมรส ก่อนที่จะสมรส สามารถใช้อะไรยืนยันได้บ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- คำตอบ** กรณีบุคคลสัญชาติไทยประสงค์จะเปลี่ยนชื่อสกุลตามมารดา ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ซึ่งหากมารดาเป็นผู้ที่มีชื่อและรายการบุคคล อยู่ในเอกสารการทะเบียนราษฎร เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอย่อมสามารถ ตรวจสอบหลักฐานการจดทะเบียนสมรสของมารดา หรือทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ฉบับเดิมที่ระบุชื่อสกุลก่อนสมรสของมารดา ได้จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ หรือหากผู้ยื่นคำขอมีเอกสารดังกล่าว ก็สามารถนำไปเป็นหลักฐานได้ เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ และเมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล กรณีการเปลี่ยนชื่อสกุลตามมารดา ตามแบบ ช.๕ ให้แล้ว จึงนำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง ท.ร.๓๑ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ร้องสะดวก เพื่อขอแก้ไขรายการชื่อสกุลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) โดยปฏิบัติตามข้อ ๒๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๔/๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อ ๑๑๕ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔

คำถามที่ ๔. ข้าพเจ้าจะไปจดทะเบียนรับรองบุตร เนื่องจากไม่ได้จดทะเบียนสมรสและไม่ได้ติดต่อกันแล้ว ภรรยาได้เขียนหนังสือยินยอม และส่งหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และใบยินยอมให้บิดาจดทะเบียนรับรองบุตร ข้าพเจ้าสามารถพาบุตรไปจดทะเบียนที่ ที่ว่าการอำเภอ ได้เลยหรือไม่ เนื่องจากในข้อกำหนดมีไว้ว่า ถ้ามารดาไม่มา ให้ใช้ใบยินยอมจดทะเบียนรับรองบุตรแทนได้ ข้าพเจ้าสอบถามที่ว่าการอำเภอ และที่ว่าการอำเภอแจ้งว่า มารดากับบุตรต้องมาด้วยตัวเองเท่านั้น ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การจดทะเบียนรับรองบุตร สามารถดำเนินการโดยให้บิดายื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต และให้มารดาและเด็กมาให้ความยินยอม ถ้ามารดาและเด็กไม่ได้มาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีหนังสือไปยังมารดาและเด็ก ถ้ามารดาและเด็กได้แจ้งความยินยอมเป็นหนังสือมายังนายทะเบียน ก็ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนให้ ตามมาตรา ๑๙ พ.ร.บ. จดทะเบียนครอบครัว ๒๕๓๘

คำถามที่ ๕. กรณีคำนำหน้านาม พระ ที่ได้รับการสถาปนาโปรดเกล้าฯ ตั้งเป็น พระครูสัญญาบัตรสามารถแก้ไข คำนำหน้านามในทะเบียนบ้านวัด จาก “พระ” เป็น “พระครู” ได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีพระภิกษุที่ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ซึ่งจะมีราชทินนามกำกับไว้ด้วยเช่น พระครูศรีสุทิวังค์ (“พระครู” เป็นสมณศักดิ์ “ศรีสุทิวังค์” เป็นราชทินนาม) หากประสงค์จะใช้สมณศักดิ์นั้น ในทะเบียนบ้านของวัด ย่อมสามารถยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ พร้อมหลักฐานการได้รับ พระราชทานสมณศักดิ์ เช่น ประกาศพระราชทานสมณศักดิ์ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตามข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้ออกหนังสือสำคัญ แสดงการเปลี่ยนชื่อตัวตามแบบ ช.๓ ให้แล้ว จึงนำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง ท.ร.๓๑ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ที่ผู้ร้องสะดวก เพื่อขอแก้ไขรายการชื่อตัวในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ตามข้อ ๑๑๕ ของระเบียบ สำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานทะเบียนราษฎร นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ดังกล่าว จึงต้องระบุชื่อตัวและชื่อสกุลของพระภิกษุด้วยการวงเล็บต่อท้ายสมณศักดิ์ ที่ได้รับพระราชทาน ไว้ในทะเบียนบ้านของวัดด้วย เช่น พระครูศรีสุทิวังค์ (สมศักดิ์ ลักสีชาต) ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๖ มติที่ ๓๖๕/๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๕๐๐ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การใช้คำนำหน้านามของพระภิกษุสามเณร (อยู่ในคู่มือทะเบียนชื่อบุคคลฯ เล่มสีน้ำเงิน หน้า ๙๒-๙๓, ๔๐๘-๔๐๙)

*****